

Dosarul nr. 1ra-2296/21
1-19144167-01-1ra-29122021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
 Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul *Russu Alexandr* în numele inculpatului *Cristea Mihail*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Cristea Mihail xxxxxx, născut xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 06.09.2019 – 09.07.2021;
instanța de apel: 29.07.2021 – 05.10.2021;
instanța de recurs: 29.12.2021 – 12.05.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2021, *Cristea Mihail xxxxxx* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal și în baza acestei Legi a fost condamnat la **7** (șapte) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:
Cristea Mihail la 05.08.2008, în perioada de timp de la ora 24:00 până la ora 01:00, împreună și după o înțelegere prealabilă cu persoane necunoscute, aflându-se în preajma localului „Aura”, amplasat la intersecția str. Vadul lui-Vodă cu str. Maria Dragan din mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane cu însușirea lor ulterioară, a comis un atac tâlhăresc însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei asupra lui Cimpoi Vasile Ion, în timpul căruia i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, provocându-i acestuia conform Raportului de expertiză medico-legală nr.2188/D din 05.09.2008, traumatism cranio-cerebral închis,

comotie cerebrală, plagă a feței în regiunea zigomatică pe stânga, encefalopatie mixtă grad II, calificate ca vătămări corporale ușoare și care au cauzat dereglarea sănătății de scurtă durată, după ce a sustras în mod deschis de la Cimpoi Vasile Ion un lăncișor confecționat din aur, cu greutatea de 25 grame la preț de 15 000 lei și o brățară confecționată din aur, cu greutatea de 20 grame la preț de 12 000 lei, după care cu bunurile sustrase s-a ascuns de la locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Cimpoi Vasile o daună materială considerabilă în sumă totală de 27 000 lei.

Astfel, acțiunile lui *Cristea Mihail* au fost încadrate juridic în baza art.188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, după indicii calificativi - ” *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*”

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul *Russu Alexandr* în numele inculpatului *Cristea Mihail*, a declarat apel solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Cristea Mihail* învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2), lit. b), f) Cod penal, să fie achitat.

În situația de condamnarea a lui *Cristea Mihail*, a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispune recalificarea acțiunilor lui *Cristea Mihail* din art.188 alin.(2), lit. b), f) Cod penal în art. 188 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani (*potrivit sancțiunii prevăzute în Cod penal din an. 2008 momentul comiterii faptei-penale*), cu aplicarea concomitentă a prevederilor art.90 Cod penal și suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 5 ani.

3.1. În motivarea apelului apărarea a menționat următoarele:

- prima instanță incorect a stabilit circumstanțele de fapt și eronat a conchis că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii art. 188 alin.(2), lit. b), f) Cod penal, așa cum probele anexate la dosar nu demonstrează acest fapt;

- instanța nu a motivat care acțiuni concrete au fost săvârșite de către inculpat, or instanța a ajuns la concluzia că acesta a comis un atac asupra lui Cimpoi Vasile cu scopul de a putea sustrage bunurile acestuia. Din declarațiile părții vătămate și a martorilor nu poate fi confirmat faptul că, *Cristea Mihail* a comis atacul tâlhăresc asupra părții vătămate, urmat de sustragerea ulterioară a bunurilor acestuia;

- învinuirea înaintată de către organul de urmărire penală este bazată doar pe presupuneri că *Cristea Mihail*, întrucât acesta din start a negat faptul comiterii infracțiunii înscrinate, iar probele administrate de acuzare nu sunt pasibile de a demonstra faptul că inculpatul a comis infracțiunea înscrinate. În realitate partea vătămată duce în eroare toți participanții la proces, din speță, iar adevărată victimă fiind însuși *Cristea Mihail*;

- nu a fost probat existența cuantumului prejudiciului cauzat și anume proporțiile considerabile, întrucât la partea vătămată nu s-au stabilit acte de proveniență a procurării, posesiunii bijuteriilor din aur. Mai mult nu a fost

administrată nici o probă (fotografie) ce ar atesta faptul că până la momentul presupusului atac tâlhăresc partea-vătămată a avut în posesie bijuterii din aur;

- în cazul în care se ajunge la o eventuală concluzie de vinovăției a inculpatului Cristea Mihail în comiterea infracțiunii dedus judecății potrivit art.188 Cod penal, este oportun de a dispune aplicarea față de Cristea Mihail a prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de tergiversarea cauei penale. La caz inculpatul a fost deferit anchetei penale din anul 2008, astfel timp de 13 ani i-au fost cauzate suferințe de ordin psihologic din cauza că, a fost urmărit penal o perioadă atât de îndelungată (mai ales în situația când acesta a indicat că nu a comis fapta penală).

4.1. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cristea Mihail a săvârșit infracțiunea imputată, acțiunile acestuia corect fiind încadrate juridic în baza art.188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, conform indicilor calificativi - *„atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Instanța de apel a reținut, că deși inculpatul Cristea Mihail nu a recunoscut vina, vinovăția în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Cimpoi Vasile, declarațiile martorilor Șaptefrați Dumitru, Petrașcu Dumitru, Beghiu Nicolae, precum și prin probele scrise: conținutul procesului-verbal privind recunoașterea persoanei după fotografie din 28.03.2009 (vol. I, f.d.63); conținutul procesului-verbal privind recunoașterea persoanei după fotografie din 31.03.2009 (vol. I, f.d.76); conținutul procesului-verbal privind recunoașterea persoanei după fotografie din 28.08.2008 (vol. I, f.d.81); conținutul procesului-verbal de confruntare din 03.10.2016 (vol. I, f.d.69-70); conținutul procesului-verbal de confruntare din 19.05.2010, (vol. I, f.d.77-78); conținutul procesului-verbal de confruntare din 19.05.2010, efectuată între martorul Beghiu Nicolae și învinuitul Cristea Mihail (vol. I, f.d.82-83); Raportul de expertiză medico-legală nr.2188/D din 05.09.2008, potrivit căruia la Cimpoi Vasile a fost constatat traumatism cranio-cerebral închis. Comoție cerebrală. Plagă a feței în regiunea zigomatică pe stânga. Encefalopatie mixtă grad II, care a cauzat dereglarea sănătății de scurtă durată, calificându-se ca vătămări corporale ușoare (vol. I, f.d.56).

Astfel, instanța de apel a remarcat că prima instanță, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat partea vătămată, martorii, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv și corect a conchis că

vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului privind lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii imputate, or analizând probatoriul administrat în cadrul cercetării judecătorești, s-a demonstrat cu certitudine întrunirea în acțiunile inculpatului a tuturor elementelor infracțiunii încriminate în circumstanțele constatate corect de către prima instanță.

Instanța de apel a apreciat invocarea părții apărării privind inexistența bijuteriilor din aur la partea vătămată, ca fiind o poziția de apărare și a menționat că existența bijuteriilor la partea vătămată a fost confirmată prin declarațiile martorului Șaptefrați Dumitru, care a declarat că „*atunci când mergea în mașină, Cimpoi Vasile avea brățara și lanțul de la gât. Bijuteriile lui Cimpoi Vasile știa că sunt din aur, fiindcă le-a verificat, cunoaște ce este aur și știe cum arată alte metale, a pus mâna pe lanțul lui mai înainte de asta și confirmă că este din aur, nu a văzut dacă are probă.*”

Totodată și martorul Petrașcu Dumitru a confirmat că, „*atunci când se afla în mașină și când a văzut bijuteriile din aur la Vasile, era spre seară deja, când s-au întâlnit în centru era ziua, dar când au ajuns la barul "Aura" deja se întunecase. Aurul la Vasile bătea la ochi, fiindcă era dezgolit, el le purta deschis, așa ca țigani. Personal nu a pus mâna pe bijuteriile din aur ale lui Vasile, prima dată atunci l-a văzut. Nu a luat proba dacă bijuteriile erau din aur, dar luceau ca aurul.*”

La fel, instanța de apel a respins și argumentele părții apărării precum că, prima instanță nu a motivat care acțiuni concrete au fost săvârșite de către inculpat, dacă acesta a comis un atac asupra lui Cimpoi Vasile cu scopul de a putea sustrage bunurile acestuia, întrucât prin declarațiile părții vătămate Cimpoi Vasile s-a constatat faptul că, în timp ce inculpatul i-a aplicat lovituri părții vătămate, i-a rupt lanțul de la gât, ca ulterior în moment ce partea vătămată stătea fără puteri jos, cineva din colegii inculpatului i-a spus acestuia să rupă brățara de pe mâna părții vătămate, prin urmare inculpatul i-a deschis brățara pentru că era groasă și nu putea să o rupă. Absența bijuteriilor părții vătămate în urma conflictului a fost confirmat prin declarațiile martorilor care inițial le-au văzut la partea vătămată.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpatul Cristea Mihail a avut intenția directă de a sustrage bijuteriile de la partea vătămată Cimpoi Vasile, prin aplicarea violenței, cauzându-i vătămări corporale confirmate prin Raportul de expertiză medico-legală nr.2188/D din 05.09.2008, potrivit căruia la Cimpoi Vasile a fost constatat traumatism cranio-cerebral închis. Comoție cerebrală. Plagă a feței în regiunea zigomatică pe stânga. Encefalopatie mixtă grad II, care a cauzat dereglarea sănătății de scurtă durată, calificându-se ca vătămări corporale ușoare.

Cu referire la argumentul apelantului privind recalificarea acțiunilor inculpatului Cristea Mihail din art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal în art. 188 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a statuat că acest temei nu și-a găsit confirmarea, or s-a stabilit cert și fără careva dubii, că faptele expuse în învinuire își regăsesc confirmarea prin probele administrate și cercetate în

ședința de judecată, suplimentar în instanța de apel.

În acțiunile inculpatului Cristea Mihail se regăsesc semnele calificative ale infracțiunii de tâlhărie, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate și a martorilor.

La caz s-a constatat cu certitudine că, la 05 august 200 a avut loc comiterea infracțiunii de către inculpat și de către alte persoane care erau împreună cu inculpatul și anume era un grup de persoane, 6 bărbați și 4 femei, erau în jur de 10 persoane.

Totodată, s-a constatat că anume inculpatul a sustras bijuteriile părții vătămate, dar și restul persoanelor aflate împreună cu inculpatul au participat la comiterea infracțiunii și anume prin aplicarea loviturilor părții vătămate și persoanelor care erau împreună cu partea vătămată.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat a stabilit vinovăția inculpatului Cristea Mihail în comiterea faptelor incriminate revăzute la art. 188 alin. (2), lit. b) și f) din Codul Penal, și-a găsit confirmare dincolo de orice dubiu rezonabil.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite - potrivit art.16 alin.(4) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul acesteia - a comis infracțiunea cu intenție, de personalitatea celui vinovat - nu este integrat în societate și angajat în câmpul muncii, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală - anterior a fost condamnat pentru fapte similare, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, în măsură să-și atingă scopul de corectare și reeducare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul *Russu Alexandr* în numele inculpatului Cristea Mihail, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct.4), 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1. În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- la caz nu s-au adus probe convingătoare că inculpatul ar fi comis fapta, mai mult analizând declarațiile părții vătămate și declarațiile martorilor se constată faptul că acestea nu cunosc cu certitudine cine a aplicat lovituri lui Cimpoi Vasile, cine a sustras bunurile acestuia, ca urmare declarațiile acestor participanți la proces sunt insuficiente și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare;

- instanța de apel nu a stabilit cert dacă Cristea Mihail a comis fapta prejudiciabilă de care este învinuit și care a fost rolul acestuia la comiterea infracțiunii de autor, organizator, instigator sau complice;

- declarațiile părții-vătămate Cimpoi Vasile nu demonstrează vinovăția cet. Cristea Mihail, dimpotrivă aceste declarații se contrazic expres cu declarațiile date de inculpat, care nu au fost combătute prin careva probe

concludente, acțiuni de confruntare. Nerecunoașterea vinei și lipsa unui probatoriu de învinuire pe cauza dată, demonstrează cu certitudine nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor încriminate, la caz operează principiul nevinovăției;

- latura subiectivă a tâlhăriei se caracterizează prin vinovăție sub forma intenției directe, calificată prin scopul acesteia - de sustragere obligatoriu de stabilit. Pentru existența infracțiunii de tâlhărie este important ca apariția scopului de sustragere la făptuitor să preceadă acțiunea de atac însoțită cu aplicarea violenței sau amenințarea cu violenței. Din declarațiile victimei și ale martorilor acuzării, precum și alte probe din dosar rezultă că inculpatul nu a avut ce să sustragă de la victimă (în situația în care eventual ar fi comis fapta imputată), nefiind probat la acel moment sau până la presupusul atac tâlhăresc existența în posesia victimei, existență careva bijuterii de aur;

- instanța nu a motivat absolut care acțiuni concrete au fost săvârșite de către inculpat, ori instanța a ajuns la concluzia că acesta a comis un atac asupra lui Cimpoi Vasile cu scopul de a putea sustrage bunurile acestuia, fapt care nu a fost confirmat din declarațiile părții vătămate și a martorilor;

- nevinovăția inculpatului se confirmă prin însăși declarațiile sale, care a indicat că nu a comis fapta ce i se încriminează, nu a lovit pe cet. Cimpoi Vasile sau pe alte persoane, nu a sustras careva bunuri sau bijuterii din aur de la partea vătămată sau alte persoane, mai mult nu a fost prezent fizic la locul și ora comiterii faptei;

- instanța de apel a dispus examinarea cauzei-penale într-o ședință unică, în lipsa dovezii citării legale a cet. Cristea Mihail, fapt ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de prevederile art.3,5,6, CEDO;

- în cazul în care instanța ajunge la eventuală concluzie de vinovăție a inculpatului Cristea Mihail, acțiunile acestuia „urmează a fi recalificate în art. 188 alin.(1) Cod penal (în redacția an.2008), întrucât la caz nu au fost probate calificativele de la lit. b) „*de două sau mai multe persoane*” și lit. f) „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”. Deși inculpatul este învinuit în comiterea faptei „de două sau mai multe persoane” acest aspect nu a fost probat de acuzare, în dosar nu se regăsește careva probă directă în acest sens. Cuanțumului proporțiilor considerabile nu s-a probat prin careva acte de proveniență de la partea-vătămată a procurării, posesiunii bijuteriilor din aur invocate ca fiind sustrate, sau măcar prețul/sau aproximativ a acestor bijuterii, mai mult nu s-a administrat nici o proba/fotografie ce ar atesta faptul că până la presupusul atac tâlhăresc partea-vătămată a avut în posesie bijuterii din aur menționate;

- la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că cet. Cristea Mihail a fost menținut în stare de arest pe perioada: 14.05.2010-08.06.2010; 01.02.2016 - 18.06.2016; nu s-a eschivat de la prezentarea la instanța de judecată, fiind prezent la toate ședințele în prima instanță; de cumulul de circumstanțe atenuante - are un loc de trai permanent; are întemeiată o familie; se caracterizează pozitiv la locul de trai; nu a comis careva fapte penale până în prezent; de la momentul comiterii infracțiunii au expirat cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală prevăzut

pentru această infracțiune.

- la caz este necesar de a stabili o eventuală pedeapsă penală sub limita de 5 ani, cu aplicarea concomitentă a prevederilor art.90 Cod penal pe un termen de 5 ani;

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹⁾ Cod de procedură penală, procurorul *Crijanovschi Sergiu* a depus referință, pledând pentru inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat. Totodată a depus referință și avocatul *Proca Victoria* în numele părții vătămate *Cimpoi Vasile*, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o hotărâre motivată.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1), pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.*

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se atestă, că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.4), 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 4) judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când 12) faptei săvârșite s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, argumentele părții apărării se concentrează asupra faptului că instanța de apel a dat o apreciere eronată materialului probator prezentat la dosar prin ce a concluzionat greșit asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2), lit. b), f) Cod penal.

Însă, în raport cu alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs, instanța de recurs constată că instanța de apel a adoptat o decizie legală și întemeiată, care corespunde tuturor exigențelor legislației penale și procesual-penale.

Referitor la temeiul de recurs invocat de apărător, prin prisma pct.4) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, prin care susține că instanța de

apel i-a încălcat inculpatului dreptul la un proces echitabil, deoarece a examinat cauza în lipsa acestuia, Colegiul penal lărgit, analizând actele și lucrările dosarului în raport cu argumentele din recurs, constată că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În acest sens, Colegiul penal lărgit precizează că în speță, apel împotriva sentinței a declarat avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului Cristea Mihail, fapt ce denotă că atât avocatul acestuia, cât și inculpatul au cunoscut despre examinarea cauzei în ordine de apel.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că inculpatul nu a fost citat legal, or, la caz instanța a întreprins acțiuni prevăzute de Lege în vederea înștiințării inculpatului despre data și ora ședințelor de judecată.

Tot la acest capitol este necesar de evidențiat că, inculpatul fiind parte apelantă, urma să depună personal suficientă diligență pentru a se informa despre judecarea propriei cauze penale, în vederea susținerii apelului în fața instanței de judecată, sau eventual să informeze instanța despre imposibilitatea întemeiată de a se prezenta, însă la caz, instanța de apel corect a sesizat faptul că inculpatul manifestă rea credința la exercitarea propriei căi de atac.

Mai mult de atât, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată se constată că avocatul Russu Alexandr, ce a fost apărătorul ales al inculpatului, a informat instanța de apel despre faptul că inculpatul cunoștea despre ședința de judecată din 05.10.2021, însă acesta „se află la 700 km de orașul Chișinău și nu reușește să se prezinte.”(f. d.9-10 vol. IV), în condițiile în care prin sentință i-a fost aplicată măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă aplicabilitatea la caz a prevederilor art. 319 alin.(1) Cod de procedură penală, *care stipulează că judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sânt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Ne înfățișarea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistența juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată.*

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, *neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei.*

Reieșind din prevederile menționate mai sus, Colegiul penal lărgit reține că decizia instanței de apel privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului este întemeiată și nu afectează dreptul acestuia la un proces echitabil, în contextul în care pe parcursul examinării cauzei, Cristea Mihail a fost reprezentat de avocatul ales în baza de contract, Russu Alexandr, care a susținut pe deplin apelul declarat în numele acestuia.

Aceste statuări sunt în concordanță și cu jurisprudența CtEDO, care în § 35 din hotărârea în cauza Avramenco vs Moldova a specificat că nu poate fi admisă cerința reclamantului cu privire la constatarea încălcării art. 6§1 CtEDO, în contextul în care acesta nu a prezentat motive întemeiate în

privința lipsei sale de la judecarea cauzei.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit reține practica judiciară expusă în hotărârea CtEDO, în cauza Năstase v. Republica Moldova din 17 ianuarie 2019 (cererea nr.74444/11), în care Curtea a relevat că *„în cazul când prin atitudinea sa, anume reclamantul a determinat examinarea cauzei în absența sa de către instanțele judecătorești naționale, concluzionând că, prin acțiunile sale, reclamantul a renunțat la dreptul său de a se apăra personal. Totodată, având în vedere că prezenta cauză nu se referă la un acuzat necitat sau nereprezentat de către un avocat și ținând cont de marja de apreciere a autorităților naționale, Curtea a considerat că, de fapt, condamnarea reclamantului în absența și refuzul instanțelor de a reexamina cauza în prezența sa nu au constituit o pedeapsă disproporționată”*.

Totodată, urmează de menționat și practica CtEDO în cauza Kattan versus România (decizia din 21 ianuarie 2014), prin care s-a statuat că: *„nu va fi încălcat art.6 din CEDO, în cazul când inculpatul contribuie la crearea unei situații, în care în mod rezonabil a putut prevedea consecințele comportamentului său - examinarea cauzei în lipsa sa. În cazul când inculpatul a cunoscut despre desfășurarea judecății și nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o condiție procesuală culpabilă a inculpatului”*.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că nu pot fi imputate instanței de apel motivele de necitare legală a inculpatului, în situația în care ultimul nu a prezentat motive plauzibile care ar genera concluzia că ultimul a întreprins toate măsurile de a se prezenta în instanță și de a oferi informația despre locul aflării sale.

În continuare, analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că, astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul penal lărgit notează că în decizia adoptată instanță de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului Cristea Mihail, ce țin de soluția de constatare a vinovăției acestuia în comiterea infracțiunii încriminate. Instanță de apel întemeindu-și soluția just în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect de instanță de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, unele mijloace de probe fiind reexaminare nemijlocit în instanța de apel, fiind descrise și analizate în decizia instanței de apel (f.d.29-30 vol.IV).

La fel, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe, prin care Cristea Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, just constatând că prin probele administrate, verificate în instanța de apel, se demonstrează vinovăția inculpatului Cristea Mihail în

comiterea acestei infracțiuni, precum și prezența elementelor infracțiunii înscrise în acțiunile inculpatului Cristea Mihail.

Colegiul penal reține că, nu pot fi acceptate argumentele recurentului invocate în apel și repetat în recursul ordinar, ce țin de aprecierea circumstanțelor și a probelor în prezenta speță, or din decizia instanței de apel rezultă cert că toate probele administrate în prezenta cauză penală au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, conform prevederilor art. 27, 101 Cod de procedură penală, fără a admite careva erori de fapt sau de drept, iar la acest aspect instanța de apel s-a expus în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, cu respectarea rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a sublinia și faptul că, aprecierea sau reaprecierea în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate și reapreciate de către instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

La etapa judecării recursului, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Colegiul penal lărgit nu a constatat discrepanța între cele reținute de instanța de apel în vederea condamnării inculpatului și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide, în conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând corect la concluzia că sentința atacată urmează a fi menținută, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată. Instanța de apel acordând răspunsuri la toate argumentele esențiale din apel în raport cu concluziile primei instanțe, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, astfel aceasta fiind una legală și întemeiată, iar instanța nu a admis vreo eroare gravă de fapt.

În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate și ar cădea sub incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1), pct.12) Cod de procedură penală, potrivit căreia, *faptei săvârșite s-a dat o încadrare juridică greșită*, invocată de recurent, Colegiul penal lărgit constată că alegațiile recurentului în respectiva parte la fel sunt vădit neîntemeiate.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul declarat, Colegiul penal lărgit atestă că împrejurările menționate în

partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând ferm prezența în acțiunile inculpatului Cristea Mihail a elementelor infracțiunii prevăzute la art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, *adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Potrivit jurisprudenței naționale, atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prevăzută de art.188 Cod penal, *adică tâlhăria*, se consideră fapta prejudiciabilă principală exprimată prin sustragere în formă consumată sau sub formă de tentativă, și cea adiacentă manifestată prin atacul săvârșit asupra unei persoane, însoțit alternativ de violența periculoasă pentru viața și sănătatea ei sau prin amenințarea aplicării unei asemenea violențe, ce este îndreptată spre atingerea scopului sustragerii, prestabilit în prealabil, ce comportă datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate, latura subiectivă exprimându-se prin vinovăție, ce preia strict forma intenției directe, făptuitorul dându-și seama de caracterul și urmările prejudiciabile, dorindu-le în mod conștient, fiind o infracțiune formală, consumată din momentul atacului asupra victimelor în vederea sustragerii bunurilor materiale.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că pentru încadrarea acțiunilor criminale la componența tâlhăriei, important rămâne a fi modul în care victima a acceptat caracterul real și iminent al atacului, cu consecințele lui, pentru calificare ne având relevanță forma exteriorizării amenințării, care de cele mai multe ori se exprimă prin cuvinte, dar și prin gesturi sau acțiuni concludente (pe baza cărora se poate trage o concluzie), important fiind faptul ca amenințarea, să fie expusă într-o formă evident clară victimei, fiind percepută de aceasta ca fiind reală și imediată, creând convingerea că, în caz dacă făptuitorul, în timpul săvârșirii infracțiunii, va întâmpina împotrivire din partea victimei, amenințarea va fi realizată de îndată.

În speță, s-a stabilit cert că, pentru a obține bunurile care aparțin părții vătămate Cimpoi Vasile (bijuterii din aur), Cristea Mihail a aplicat în privința părții vătămate violență periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia, fapt confirmat prin Raportul de expertiză medico-legală nr.2188/D din 05.09.2008, la Cimpoi Vasile a fost constatat traumatism cranio-cerebral închis. Comoție cerebrală. Plagă a feței în regiunea zigomatică pe stânga. Encefalopatie mixtă grad II, care a cauzat dereglarea sănătății de scurtă durată, calificându-se ca vătămări corporale ușoare (vol. I, f.d.56).

Partea vătămată Cimpoi Vasile, fiind audiată în cadrul ședinței de

judecată, a declarat că Cristea Mihail este persoana care nemijlocit l-a lovit cu pumnii și picioarele, după care i-a sustras bijuteriile din aur, astfel dânsul a perceput acțiunile acestuia ca fiind periculoase și cu intenție directă de a-i cauza vătămări periculoase pentru viață și sănătatea acesteia.

Astfel, instanța de recurs reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, or la acest capitol instanța de apel corect a reținut declarațiile părții vătămate Cimpoi Vasile cât și ale martorilor Șaptefrați Dumitru, Petrașcu Dumitru, Beghiu Nicolae, care au indicat direct și fără echivoc asupra lui Cristea Mihail, ca fiind cel care l-a agresat pe Cimpoi Vasile și de la care a sustras în mod deschis un lăntișor confecționat din aur, cu greutatea de 25 grame la preț de 15 000 lei și o brățară confecționată din aur, cu greutatea de 20 grame la preț de 12 000 lei, după care cu bunurile sustrase s-a ascuns de la locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Cimpoi Vasile o daună materială considerabilă în sumă totală de 27 000 lei.

Colegiul penal lărgit respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, nu a fost probat calificativul de la lit. b) „ *de două sau mai multe persoane*”, or la caz s-a demonstrat cu certitudine ca la 05 august 2008, *Cristea Mihail împreună cu un grup de persoane*, identitatea cărora nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală și în privința cărora prin Ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Moraru Corneliu din 23 august 2019, cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată (f.d.92 vol. III), i-au aplicat părții vătămate multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, provocându-i vătămări corporale ușoare. Acest fapt a fost confirmat atât prin declarațiile părții vătămate Cimpoi Vasile, cât și prin declarațiile martorilor Șaptefrați Dumitru, Petrașcu Dumitru, Beghiu Nicolae.

Totodată, Colegiul penal lărgit nu poate reține nici alegațiile apărătorului precum că nu a fost probat calificativul de la lit. f) „ *cauzarea de daune în proporții considerabile*”, deoarece nu a fost demonstrată că partea-vătămată a avut în posesie bijuterii din aur până la atac, or instanțele de fond corect au apreciat că în speță, existența bijuteriilor din aur la Cimpoi Vasile la momentul comiterii atacului tâlhăresc, a fost demonstrată prin declarațiile martorului Șaptefrați Dumitru, care a indicat că „ *atunci când mergea în mașină, Cimpoi Vasile avea brățara și lanțul de la gât. Bijuteriile lui Cimpoi Vasile știa că sunt din aur, fiindcă le-a verificat, cunoaște ce este aur și știe cum arată alte metale, a pus mâna pe lanțul lui mai înainte de asta și confirmă că este din aur, nu a văzut dacă are probă.*”

La fel și martorul Petrașcu Dumitru a relatat că, „ *atunci când se afla în mașină și când a văzut bijuteriile din aur la Vasile, era spre seară deja, când s-au întâlnit în centru era ziua, dar când au ajuns la barul "Aura" deja se întunecase. Aurul la Vasile bătea la ochi, fiindcă era dezgolit, el le purta deschis, așa ca țigani. Personal nu a pus mâna pe bijuteriile din aur ale lui Vasile, prima dată atunci l-a văzut. Nu a luat proba dacă bijuteriile erau din aur, dar luceau ca aurul.*”

Colegiul penal lărgit notează că declarațiile martorilor vizați, audiați sub jurământ și preîntâmpinați de răspundere penală pentru declarații false, conform art.312 Cod de procedură penală, indică direct că „*anume inculpatul a sustras bijuteriile părții vătămate, dar și restul persoanelor aflate împreună cu inculpatul au participat la comiterea infracțiunii și anume prin aplicarea loviturilor părții vătămate*, precum și asupra prezenței bijuteriilor din aur la partea vătămată, iar circumstanțe care ar pune la îndoială declarațiile acestora, lipsesc.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, este lipsită de temeii solicitarea recurentului privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.188 alin.(1) Cod penal, or instanța de apel, în urma cercetării probelor, corect a stabilit în acțiunile inculpatului prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în speță, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului prezența erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs reține că, în prezenta speță, nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs semnalat de către recurent prevăzut la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art.61, 75, Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de la 6 la 12 ani, cu amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale, pedeapsa aplicată pe un termen de 7 ani închisoare este proporțională și echitabilă în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cu persoana inculpatului, care deși anterior a fost condamnat, nu s-a corectat și a comis intenționat o nouă infracțiune gravă, instanța de apel oferind acestui aspect o atenție corespunzătoare și o motivare întemeiată de susținere a sentinței.

Astfel, Colegiul penal, având în vedere veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției lor și în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile, conchide că o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În acest context, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de avocat și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct.4), 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat cu strictețe prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală,

pronunțând o hotărâre legală și întemeiată, de aceea recursul urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul *Russu Alexandr* în numele inculpatului Cristea Mihail, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Cristea Mihail xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena